

Dzień dobry.

Zapraszam Cię do kolejnego etapu ćwiczeń w opanowaniu umiejętności wykonywania działań na ułamkach dziesiętnych sposobem pisemnym. Dzisiaj zajmiemy się odejmowaniem ułamków dziesiętnych.

Zaczynamy?!

Zapraszam !

I. Odejmowanie ułamków dziesiętnych sposobem pisemnym.

Aby odjąć sposobem pisemnym ułamki dziesiętne, podpisujemy całości pod całościami, przecinek pod przecinkiem, części dziesiąte pod częściami dziesiątymi, setne pod setnymi, itd..

Wolne miejsca po przecinku uzupełniamy, dopisując zera tak, by ilość miejsc po przecinku w odjemnej i odjemniku była taka sama.

Przykład 1.

Oblicz sposobem pisemnym:

$$5,4 - 1,70 = ?$$

$$\begin{array}{r}
 4 \ 14 \\
 \cancel{5},\cancel{4}0 \\
 - 1,70 \\
 \hline
 3,70
 \end{array}$$

- Wpisujemy zero w wolne miejsce po przecinku w częściach setnych odjemnej.
- Dzięki temu ilość miejsc po przecinku w odjemnej i odjemniku będzie taka sama.
- Wykonujemy odejmowanie w rzędzie części setnych:

$$0 - 0 = 0$$
- W wyniku, pod kreską na wysokości rzędu części setnych wpisujemy 0.

Będziemy teraz wykonywać odejmowanie w rzędzie części dziesiątych:

- Ponieważ od 4 nie możemy odjąć 7, „pożyczamy” z rzędu jedności jedną całość, czyli dziesięć dziesiątych.
- W rzędzie jedności zostają nam 4 całości, natomiast w rzędzie części dziesiątych dzięki „pożyczeniu” otrzymujemy czternaście części dziesiątych.
- Możemy teraz wykonać odejmowanie od siebie części dziesiątych naszych ułamków dziesiętnych:

$$14 - 7 = 7$$
- W wyniku, pod kreską na wysokości rzędu części dziesiątych wpisujemy cyfrę 7.
- Pod kreską na wysokości przecinków odjemnej i odjemnika w wyniku stawiamy przecinek.

Przechodzimy do rzędu jedności. Pamiętajmy, że „pożyczyliśmy” jedną całość, toteż z pięciu całości zostało nam cztery.

- Wykonujemy odejmowanie w rzędzie jedności:

$$4 - 1 = 3$$

- Wynik odejmowania wpisujemy pod kreską ułamkową w tym rzędzie.

$$5,4 - 1,70 = 3,70$$

Odp. Pięć całości i czterdzieści setnych minus jedna całość i siedemdziesiąt setnych wynosi trzy całości i siedemdziesiąt setnych.

Przykład 2.

Oblicz sposobem pisemnym:

$$3,4 - 2,5 = ?$$

$$\begin{array}{r} 2 \ 14 \\ \cancel{3},4 \\ - 2,5 \\ \hline 0,9 \end{array}$$

Sprawdzenie:

$$\begin{array}{r} 0,9 \\ 2,5 \\ + 3,4 \\ \hline 0,9 + 2,5 = 3,4 \end{array}$$

Odp. $3,4 - 2,5 = 0,9$

Przykład 3.

Oblicz sposobem pisemnym:

$$5,32 - 4,3 = ?$$

$$\begin{array}{r} 5,32 \\ - 4,30 \\ \hline 1,02 \end{array}$$

Sprawdzenie:

$$1,02 + 4,30 = 5,32$$

Odp. $5,32 - 4,3 = 1,02$

Zapamiętaj!

Jeżeli w ułamku dziesiętnym, który jest odjemną występuje zero, pamiętamy, że:
od zera nie możemy „pożyczać”, więc dziesiątkę „pożyczamy” z kolejnego, poprzedzającego rzędu.

Przykład 4.

Oblicz sposobem pisemnym:

$$6,02 - 1,23 = ?$$

$$\begin{array}{r} 5 \ 9 \ 12 \\ \cancel{6}, \cancel{0} \cancel{2} \\ - 1,23 \\ \hline 4,79 \end{array}$$

Sprawdzenie:

$$4,79 + 1,23 = 6,02$$

Odp. $6,02 - 1,23 = 4,79$

Przykład 5.

Oblicz sposobem pisemnym:

$$7,31 - 3,09 = ?$$

$$\begin{array}{r} 2 \ 11 \\ 7, \cancel{3} \cancel{1} \\ - 3,09 \\ \hline 4,22 \end{array}$$

Sprawdzenie:

$$4,22 + 3,09 = 7,31$$

Odp. $7,31 - 3,09 = 4,22$

Przykład 6.

Oblicz sposobem pisemnym:

$$4,803 - 2,019 = ?$$

$$\begin{array}{r} 7\ 9\ 13 \\ 4,8\cancel{0}\cancel{3} \\ - 2,019 \\ \hline 2,784 \end{array}$$

Sprawdzenie:

$$2,784 + 2,019 = 4,803$$

Odp. $4,803 - 2,019 = 2,784$

Matematyczny pomocnik

1. Wykonaj odejmowanie ułamków dziesiętnych sposobem pisemnym. W tym celu w wykropkowane miejsca wpisz podane działania, oblicz a następnie sprawdź, pamiętając o wskazówkach.

Powodzenia!

Oblicz sposobem pisemnym.

$$4,5 - 2,3 = ?$$

	-	

Odp.

$$3,2 - 1,46 = ?$$

	-	

Odp.

$5,2 - 4,51 = ?$

-		

Odp.

$5,33 - 2,41 = ?$

-		

Odp.

$6,43 - 3,39 = ?$

-

Odp.

$7,27 - 4,325 = ?$

-

Odp.

$8,29 - 3,07 = ?$

-
	—————

Odp.

$6,74 - 4,903 = ?$

-
	—————

Odp.

$$5,908 - 5,086 = ?$$

-

Odp.

Bez wątplenia obliczyłeś/-aś poprawnie podane działania.

Gratuluje!

